

229. Wł. Mickiewicz do J. I. Kraszewskiego 16 II 1884 Rkp. BJ 6520 k. 240-241.

[k. 240r]

[nadruk:] REVUE UNIVERSELLE
LITTÉRAIRE & ARTISTIQUE
Paraissant le 1er et le 15 de chaque mois
SOUS LA DIRECTION DE
MM. JULES LERMINA & LADISLAS MICKIEWICZ
BUREAUX
12, rue de la Grange-Batelière, à Paris

16^{go} lutego 1884
7, rue Guénégaud

Kochany Panie,

Nie miałem *Journal de l'Estoile*¹ pod ręką, ale zdaje mi się, że tomik pod tytułem: *Discours merveilleux de la vie, actions, et déportemens de Catherine de Médicis*², M.D.CXLIX, różni się od dodatku do l'Estoil[e]. Może to też tylko inne osobne wydanie. Mniejsza zresztą o to, gdyż Pan więcej o Wależjusz³ dzieł nie potrzebuje.

Załączam nasz program. Jeżeli Kochany Pan, co znajduje czas na wszystko, może mi przesłać sprawozdanie z nowszych dzieł polskich, a szczególnie niemieckich, wielce mi zobowiąziesz. Przeglądy niemieckie np. znaleźć by to można w Bibliotece Publicznej⁴, gdzie niewygodnie pracować. Gubernatis⁵ będzie miał konto tak znaczne, że wątpię, aby się utrzymał. Tytuł zmieniliśmy *pour n'avoir pas l'air de lui faire convenance*⁶. Zresztą rzecz będzie nie tylko innych rozmiarów, ale inaczej prowadzona. Udał się do ludzi najsprzecznějších zdań, chciałby, się zdaje, pogodzić ogień z wodą... Nie będę się starał o podobne listy osób, które żadnym artykułem go nie posilą. Ale gdyby Panu zdrowie pozwalało nadesłać mi artykułik podpisany, byłoby to dla mnie bardzo pięknie. Chciej mi też wskazać, jaką z ostatnich, a krótkich powieści twoich przetłumaczyć? Trudności przeglądu⁷ każdego wielkie, ale w najgorszym razie, chociaż naturalnie z ostrożnością wszelką redagowany, zawsze organ w duchu polskim wielce usługi odda. Nie spodziewam się nie [...]⁸ wielkiego poparcia od naszych w

---

¹ Pierre de L'Estoile, *Mémoires-Journaux*... – zob. list nr 223.

² *Discours merveilleux de la vie ... de Catherine de Médicis* – zob. list nr 227.

³ Henryk Walezy – zob. list nr 29.

⁴ Bibliothèque Historique de la Ville de Paris – biblioteka publiczna Paryża, od 1872 r. mieszcząca się w Hôtel Carnavalet.

⁵ Angelo de Gubernatis – zob. list nr 226.

⁶ *Żeby nie wyglądało, że chcemy mu się przypodobać* (franc.).

⁷ „Revue Universelle Internationale” – zob. list nr 225.

⁸ Słowo wykreślone.

prenumeracjach, ale przypuszczam, że niejedną artykuły i wskazówki nadeszły. Pierwszy numer wyjdzie 1^{go} kwietnia, więc druk rozpoczniemy w drugiej połowie marca. Pozdrowienia łączę,

Władysław Mickiewicz

[na k. 240v-241r drukowany prospekt „Revue Universelle”]